

Splošno

SIQ Ljubljana (v nadaljevanju SIQ ali preveritelj) preverja poročila v zvezi z emisijami toplogrednih plinov v okviru sheme za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov (TGP) v Evropski uniji (v nadaljevanju EU ETS) skladno z zahtevami Zakona o varstvu okolja, Uredbe 2018/2067 s spremembami, ISO/IEC 17029:2019, ISO 14064-3:2019, ISO 14065:2020, EA -6/03 ter IAF MD 6.

Preverjajo se poročila upravljavca naprave, vključenega v EU ETS, v zvezi z emisijami TGP, kot so letna poročila o emisijah toplogrednih plinov, letna poročila o ravni dejavnosti (ALCR) ali druga poročila upravljavca (npr. NIMS) z namenom, da lahko upravljavec predloži poročilo o preverjanju pristojnemu organu. Pri tem SIQ preveri, ali je poročilo popolno in skladno z zakonodajo, veljavnimi uredbami in zahtevami dovoljenj upravljavca.

Za pridobitev mnenja o preverjanju je upravljavec dolžan priskrbeti vse potrebne informacije, dovoliti SIQ dostop do naprav, dokumentov in zapisov o pregledu emisij in procesa zbiranja podatkov o emisijah po zahtevah, ki jih vsebujejo omenjeni predpisi. Poročilo in pisno mnenje o preverjanju, ki ga izda SIQ, pokriva samo naprave, ki so opredeljene v dovoljenju o izpuščanju emisij TGP. Upravljavec je izključno odgovoren za vse napake v procesu poročanja o emisijah in procesu zbiranja podatkov o emisijah ter mora braniti, zaščititi in poravnati morebitno škodo SIQ za vse napake, zahtevke ali odškodninske odgovornosti, ki izhajajo iz omenjenega procesa.

SIQ bo storitve izvajal s primernim strokovnim znanjem, skrbnostjo in prizadevnostjo. SIQ zagotavlja tako organizacijsko strukturo, da osebe pri opravljanju vsakodnevnih nalog ni pod vplivom kogarkoli, ki ima neposreden komercialen interes v zvezi s preverjanjem, in da pri delu ne pride do konflikta interesov. Vse informacije, ki jih bo SIQ pridobil od upravljavca, bo obravnaval kot zaupne.

SIQ lahko pristojnim organom na njihovo zahtevo ali zahtevo upravljavca naprave posreduje dokumente v zvezi s preverjanjem posamezne naprave.

SIQ ima zavarovano poklicno odgovornost za škodo zaradi napak, opustitev ali kršitev pri opravljanju svoje registrirane dejavnosti za stalno zaposleno osebo in pogodbene podizvajalce.

Upravljavec naprave lahko rezultate preverjanja s strani SIQ uporablja izključno za potrebe v okviru trgovanja z emisijami toplogrednih plinov na nedvoumen in nezavajajoč način tako, da navede številko poročila SIQ in v primeru objave poročila ali mnenja te-to objaviti v celoti.

Zahteve za PREVERJANJE

Na podlagi osnovnih informacij o napravi in ustreznih dovoljenj za to napravo SIQ pripravi ponudbo, ki jo upravljavec potrdi z izdajo naročilnice ali podpisom pogodbe, ki jo na njegovo zahtevo pripravi SIQ. Kot dodatek se k pogodbi o preverjanju ali naročilnici za preverjanje prilagajajo ti splošni pogoji, ki vsebujejo veljavna določila in pogoje, pod katerimi se ponujajo storitve preverjanja. Zadnja veljavna verzija splošnih pogojev je objavljena na spletnih straneh SIQ.

Proces PREVERJANJA

Pred pričetkom preverjanja SIQ upravljavca vsako leto do 15. 1. tekočega koledarskega leta obvesti z najavo o skupini za preverjanje poročil v zvezi z emisijami TGP preteklega koledarskega leta. Podrobnosti preverjanja se dogovorijo med upravljavcem in SIQ. Pred izvajanjem preverjanja upravljavec posreduje na SIQ dokumente, veljavne za preteklo koledarsko leto, za katero se bodo poročila preverjala, in sicer vsaj dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, odobren načrt monitoringa, dokumente za brezplačno dodelitev kuponov, korespondenco s pristojnim organom, evidenco vseh sprememb, opis zbiranja, obdelave in arhiviranja podatkov in opisov nadzora nad temi dejavnostmi ter oceno tveganja. Upravljavci morajo posredovati tudi zadnje letno poročilo o emisijah in v primeru, da v preteklem letu poročila upravljavca niso bila preverjena s strani SIQ, morebitna poročila o spremembah. Potek procesa preverjanja je opisan v nadaljevanju.

Strateška analiza

V strateški analizi se oceni vrsto, obseg in kompleksnost preverjanja oziroma analizira dejavnosti, vezane na poročanje o emisijah toplogrednih plinov v napravi. Oceni se ustreznost kategorije

naprave in dejavnosti v njej, podrobnosti metodologije monitoringa, vrsto in obseg virov emisij in tokov ter opremo in postopke, s katerimi so bili pridobljeni podatki, način obdelave podatkov in notranji nadzor nad njimi.

Pri tem se preveri predložena dokumentacija, raven pomembnosti in poročila o preverjanju iz prejšnjih let, aktualnost načrta monitoringa, njegove spremembe in morebitne spremembe, ki niso zajete v njem.

Analiza tveganja

V analizi tveganja se opredelijo tveganja, da bi prišlo do napak pri zbiranju, obdelavi ali arhiviranju podatkov, dejavnosti in ukrepe, ki jih je upravljavec sprejel za ublažitev teh tveganj in učinkovitost teh ukrepov. V primeru neskladja ali pomanjkljivih informacij se analiza tveganja revidira.

Načrt preverjanja

Načrt preverjanja je pripravljen na podlagi informacij in tveganj, pridobljenih v strateški analizi in analizi tveganja. Vsebuje program preverjanja, program preskušanja in načrt vzorčenja podatkov.

Izvedba preverjanja

Preverjanje se izvaja skladno z načrtom preverjanja. Preverja se ustreznost izvajanja načrta monitoringa ter popolnost in verodostojnost sporočenih podatkov ob upoštevanju nihanj, trendov, vrzeli, nepričakovanih podatkov in odstopanj. Podatki, pomembni za poročila o emisijah toplogrednih plinov, se spremljajo od primarnih podatkov, križno preverjajo, in, kjer je smiselno, izvedejo tudi ponovni preračuni. Pri tem se upoštevajo meje naprave, popolnost tokov in virov emisij ter skladnost med primarnimi in sporočenimi podatki. Dejavnosti preverjanja se opravljajo na lokaciji naprave. Pri obiskih se predvsem preveri meje in popolnost tokov vira in virov emisij, delovanje merilnih naprav in v razgovorih ugotovi način, doslednost in skladnost zbiranja ter obdelave podatkov.

Poročilo o preverjanju

Na podlagi informacij, zbranih med preverjanjem, se izda poročilo o preverjanju. Poročilo o preverjanju vsebuje ugotovitve o ustreznosti oz. razlogih za neustreznost poročila in je skladno z veljavnimi uredbami. Kot ustrezno je poročilo ocenjeno samo, če ne vsebuje bistveno napačnih navedb. Pred izdajo poročila o preverjanju upravljavcu se poročilo pregleda s strani neodvisnega pregledovalca. Poročilo o preverjanju se upravljavcu posreduje najkasneje do 30. 3. tekočega koledarskega leta.

Overitev vnosa podatkov o emisijah iz poročila upravljavca

Pooblaščen zastopnik SIQ po pozivu upravljavca overi pravilnost vnosa podatkov v registru emisijskih kuponov.

Postopek izdaje revidiranega poročila o preverjanju

Če se po izdaji poročila ugotovijo dejstva, ki bi lahko vplivala na zaključke in izjavo o mnenju preveritelja, se postopek preverjanja izvede ponovno.

Dostop akreditacijskega organa

Upravljavec mora akreditacijskemu organu, pri katerih je akreditiran SIQ, ali njihovim predstavnikom v zahtevanem obsegu omogočiti dostop do kateregakoli dela procesa preverjanja z namenom, da se potrdi skladnost procesa preverjanja s strani SIQ. Upravljavec se s podpisom pogodbe ali naročilnico odpoveduje pravici do zavrnitve tovrstne zahteve s strani akreditacijskega organa ali SIQ.

Pritožbe in prizivi

Upravljavec se lahko pritoži zaradi neustreznega dela ali vložiti priziv na odločitev preveritelja. Pritožbe se rešujejo v skladu z dokumentiranim postopkom GHG VN017 – Reševanje pritožb v organu za preverjanje poročil o emisijah toplogrednih plinov (TGP), ki je objavljen na spletnih straneh SIQ.

Prizive zoper odločitve preveritelja se obravnavajo v skladu z dokumentiranim postopkom CR105E – Prizivi na odločitve komisije za certificiranje, priglasičenega in kontrolnega organa, ki je objavljen na spletnih straneh SIQ.

SIQ Ljubljana je akreditiran pri Slovenski akreditaciji s številko akreditacije P-002 na področju validiranja in/ali preverjanja (SIST EN ISO/IEC 17029).